

РЕШЕНИЕ

№ 6038

гр. София, 24.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-9 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ели Д. Анастасова

при участието на секретаря Нина Св. Гърманлиева
като разгледа докладваното от Ели Д. Анастасова Гражданско дело № 20221100102591 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Дял I, глава XII от ГПК.

Предявен е иск с правно основание чл.2, ал.1, т. 3 от ЗОДОВ от Г. П. М. срещу Прокуратурата на Република България за заплащане на следните суми: сумата от 50 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, вследствие на незаконното обвинение в престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 1, ал. 2, вр. ал. 2 от НК и по чл. 339, ал. 1, пр. 1, пр. 2 от НК по ДП № 43/ 2012 год. по описа на ГДКП, пр. пр. № 410/ 2012 год. по описа на СП, за които е оправдан изцяло с влязла в сила на 16.03.2017 год. присъда по НОХД №1492/2013 год. по описа на СНС, IX състав, ведно със законна лихва за забава върху сумата, считано от 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/ до окончателното ѝ изплащане; сумата от 75 600 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от неполучено трудово възнаграждение в брутен размер с дължимите данъчни и осигурителни вноски за длъжността Началник влак товарно движение гара Искър към РТП София 1 при ПТП София към „БДЖ - Товарни превози” ЕООД през периода от 27.06.2012 год. до месец януари 2020 год., заедно със законната лихва върху тази сума от 16.03.2017 г. до окончателното ѝ изплащане; сумата от 1500.00лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи изплатен адвокатски хонорар за защита по ДП № 43/ 2012 год. по описа на ГДКП, пр. пр. № 419/2012 год. по описа на СП.

В исковата молба са изложени съображения, че към месец юни 2012 год. работил по трудов договор към „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД, ЕИК ***** на длъжност „Началник влак, товарни превози” гр. София, бил семеен и баща на две малолетни деца. Ползвал се с добро име сред съседи, близки, познати и колеги. На 11.04.2012 год. с постановление на прокурор при Специализираната прокуратура е образувано досъдебно производство по пр. пр. № 410/ 2012 год. по описа на СП срещу неизвестни извършители за това, че за времето от 2011 год. и към 11.04.2012 год. в гр. София участвали в организирана престъпна група. Разследването е разпоредено на Главна дирекция борба с организираната престъпност /ГДБОП/, където е

администрирано ДП № Б20/ 2012 год. по описа на ГДБОП, а впоследствие възложено на разследващ полицай при Главна дирекция криминална полиция и водено дознание № 43/ 2012 год. по описа на ГДКП. На 27.06.2012 год. от служители на ГДКП - МВР е проведена специализирана полицейска операция, при която и въз основа на предварително разрешение на съдия от Специализиран наказателен съд /СНС/ в дома на Г. М., в ранната утрин и в присъствието на малолетните му деца, живущи на адреса в гр. Ихтиман, ул. „***** *****“, пред погледите на съседите, е извършено претърсване и изземване. Със заповед за задържане по реда на ЗМВР е задържан за срок от 24 часа. На същата дата му е повдигнато обвинение по чл. 321, ал. 2, вр. ал. 1 от Наказателния кодекс и е определена мярка от прокурор при СП - „Задържане за срок до 72 часа“ по реда на чл. 64, ал. 2 от Наказателно процесуалния кодекс /НПК/. По искане на наблюдаващия прокурор по пр. пр. № 410/ 2012 год. на СП е образувано ч.н.д №998/ 2012 год. на СНС, като в проведеното на 29.06.2012 год. съдебно заседание спрямо Г. М. е взета най-тежката мярка за неотклонение - „Задържане под стража“. На 06.07.2012 год. определението на СНС е потвърдено от Апелативен специализиран наказателен съд /АСНС/. От наблюдаващия прокурор при СП с постановление от 04.07.2012 год. е наложена и мярка за процесуална принуда по чл. 68 от НПК - Забрана да напуска пределите на Република България. Отново по искане по чл. 69 от НПК на прокурор от СП от 12.07.2012 год. е образувано ч.н.д.№1060/ 2012 год. на СНС в хода на което на 13.07.2012 год. с определение съдът е отстранил Г. М. от длъжност. В производство по чл. 65 от НПК мярката за неотклонение е изменена от „Задържане под стража“ в най-леката такава - „Подписка“, за което са изложени аргументи, че не може да се направи обосновано предположение за авторство на престъплението, за което му е повдигнато обвинение. С протест определението от 13.09.2012 год. е оспорено, като в проведеното въззивно производство по в.н.ч.д.№ 168/ 2012 год. на АСНС, като с определение от 21.09.2012 год. взетата от първоинстанционния съд мярка „подписка“ е изменена в „Гаранция в пари“ в размер на 1000 лева. С помощта на близки и роднини паричната сума е платена от ищеца, след което е освободен от Следствения арест. На 30.11.2012 год. на ищеца са повдигнати обвинения в престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 от НК и по чл. 339, ал. 1, пр. 1, пр. 2 от НК. След предявяване на материалите по досъдебното производство, разследването е приключено и делото е изпратено на СП със заключително мнение на разследващия полицай. С обвинителен акт на СП от 20.12.2012 год. Г. М. е предаден на съд по обвинения в престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 от НК и по чл. 339, ал. 1, пр. 1, пр. 2 от НК. Администрирано е НОХД № 2184/2012 год. по описана СНС. С присъда от 13.06.2012 год. по НОХД №2184/ 2012 год. СНС признал Г. М. за виновен в престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 от НК и го осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от две години и шест месеца, което на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено изпълнението за срок от четири години. Едновременно с наказанието лишаване от свобода е наложено и наказание - пробационна мярка „Задължителна регистрация по настоящ адрес за целия период на изпитателния срок с периодичност два пъти седмично. Със същата е признат за невиновен и оправдан за престъплението по чл. 339, ал. 1 от НК. Срещу издадената присъда е постъпил протест от СП, с искане за осъждане на Г. М. за деянието по чл. 339, ал. 1 от НК и ефективно изпълнение на наложеното наказание лишаване от свобода за престъплението по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 от НК. Образувано е ВНОХД № 277/ 2013 год. по описа на АСНС, по което е постановено решение, с което е отменена изцяло присъдата на СНС и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд. След връщане на делото в СНС е образувано НОХД 1492/ 2013 год. по описа на СНС, в рамките на което, с определение от 17.01.2014 год., мярката за процесуална принуда - „Забрана за напускане пределите на Република България“ на Г. М. е отменена, като с протоколно определение от 21.02.2014 год. е изменена и мярката му за неотклонение от „Гаранция в пари“ в размер на 1000 /хиляда/ лева в „Подписка“. На 29.10.2014 год. е произнесена присъда по НОХД №1492/ 2013 год. по описа на СНС, с която Г. П. М. е признат за

невиновен и оправдан за престъпленията по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 от НК и по чл. 339, ал. 1, пр. 1, пр. 2 от НК. По подадени основен и допълнителен протест от прокурор при СП е образувано ВЪЗЗИВНО производство — ВНОХД№ 59/ 2015 год. по описа на АСНС, по което с решение от 09.07.2015 год. е потвърдена изцяло присъдата. По подаден протест делото е изпратено за разглеждане от Върховен касационен съд /ВКС/. Администрирано е к.н.д. №1167/ 2015 год. по описа на ВКС, което приключило с решение от 25.01.2016 год., с което е отменено решението на АСН по внохд №59/ 2015 год. и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд, поради допуснато абсолютно процесуално нарушение - липса на протокол от съдебно заседание, доколкото наличният по делото не е бил подписан от председателя на съдебния състав. В АСНС е входирано ново ВЪЗЗИВНО производство - вх.№ 45/ 27.01.2016 год., но поради невъзможност за сформирание на съдебен състав, който да разгледа делото, то е изпратено на ВКС за определяне на друг еднакъв по степен съд. С разпореждане от 01.02.2016 год. на заместник председателя на ВКС, делото отново е върнато на АСНС с указания за надлежното му деловодно оформяне. На 03.02.2016 год. материалите по делото отново са постъпили в АСНС и е било образувано внохд №24/ 2016 год. по описа на съда. С разпореждане от същата дата на председателя на АСНС делото е изпратено по компетентност на ВКС на основание чл. 43, т. 3 от НПК. В частното касационно производство по ч.н.д. № 148/ 2016 год. по описа на ВКС с определение от 25.02.2016 год., внохд № 24/ 2016 год. е било изпратено за разглеждане от Апелативен съд –София, където е проведено въззивното производство по разглеждане на протестите - основен и допълнителен на АСП срещу присъда по внохд № 1492/ 2013 год. по описа на СНС – внохд№ 192/ 2016 год. по описа на САС. В мотивите на съда е посочено, че „обвинителният акт изначало не отговаря на изискванията на чл. 246 от НПК. Принципно тъкмо обвинителният акт е този, в който в пълнота се разгръща обвинителната теза, която трябва да е формулирана така, че да определи предмета на доказване от гледна точка на извършеното престъпление и участието на обвиняемия в него и по този начин да се поставят основните рамки на процеса на доказване и осъществяване на правото на защита. В настоящия случай обаче обвинителния акт е изключително неточен и повърхностен - липсва конкретизация за липсата на горива по вид, количество, стойност, конкретни дати на които всеки от подсъдимите е осъществявал престъпната си дейност и какви по вид горива е източвал, липсват конкретни данни за организационната и ръководна роля на подс. И., липсват конкретни данни за съгласуваност между членовете на групата да вършат престъпления, липсват данни и за липсата на какъвто и да е вид гориво в БДЖ. Предвид обстоятелството обаче, че присъдата е оправдателна и с нея в пълна степен е гарантирано правото на защита на подсъдимите, а обвинението само по себе си е попаднало в ситуация на изначална безнадеждност, не се налага присъдата да бъде отменена и делото да бъде върнато на прокурора за отстраняване на недостатъците на обвинителния акт." Ответникът депозирал касационен протест срещу решението по внохд №о 192/ 2016 год. на САС с искане за осъждане на Г. М. за престъпленията, за които е повдигнато обвинение. С решение от 16.03.2017 год. по К.Н.Д. №1118/2016 год. на ВКС е оставено в сила въззивното решение от 16.05.2016 год. по внохд № 192/2016 год. на САС и Г. П. М. е изцяло оправдан по повдигнатите от ответника. Излага доводи, че от момента на повдигане на обвинението на 27.06.2012 год. до приключване на наказателното производство и доказване на неговата невинност на 16.03.2017 год. са изминали повече от 4 години и 8 месеца, през които търпял неблагоприятни последици, изразяващи се в несправедливото обвинение в две тежки умишлени престъпления, които знае, че не е извършил, задържането му за срок от 24 часа по ЗМВР и за 72 часа по НПК, незаконното лишаване от свобода с мярка за неотклонение „Задържане под стража“ продължило близо 3 /месеца/, другите мерки за процесуална принуда, му насаждат страх, че спрямо него се извършват незаконни действия, които създават предпоставки за последващото му осъждане на наказание „Лишаване от свобода“. Не без значение е и фактът, че в дома му е извършено

претърсване и изземване в присъствието на малолетните му деца, на близки и съседи. В този момент се намирал в разцвета на зрелостта си, с установени трудови и социално полезни навици, с ясно изградена ценностна система, висок морал и семеен статус. Действията на ответника увредили целия му начин на живот. Бил принуден и се явявал на всички призовавания от разследващи и съдебни органи, като за това бил принуден да пътува от дома си в гр. Ихтиман до гр. София, независимо че не е разполагал със средства. Търпял наложените мерки за процесуална принуда. Изпитвал срам и неудобство от това, че е сочен за крадец, както пред децата и роднините си, така и сред живущите в гр. Ихтиман и бившите му колеги. Действията на ответника на 27.06.2012 год. били широко оповестени чрез всички национални ежедневници и електронни издания, в които се твърдяло, че железничари са източили гориво от БДЖ, а в някои от тях изрично е посочено и името на ищеца. По този начин, чрез средствата за масово осведомяване, ответникът разгласил информация за хода на воденото досъдебно производство, за извършените действия по разследването, за личността на Г. М., за дома му и намерените вещи, за повдигнатото му обвинение и пр. Фактът на задържане и привличане на М. за кражба на гориво и обвинение в престъпление по чл. 321 от НК станал известен на широк кръг от лица - приятели, колеги, близки и роднини. Преди да бъде обвинен от прокуратурата, той работел и доказал коректността, всеотдайността и професионалните си качества, давайки всичко от себе си в името на работата си, бил е уважаван от колегите си, приятелите и съгражданите. Създал добро име и репутация, но обвинението, че е участвал в организирана престъпна група за кражба затворило пред него възможността да си намери работа. Приятелите му се отдръпнали от него, бил злепоставен пред близки, роднини и приятели. Накърнено било доброто му име в обществото, намалена работоспособността му, срамувал се, изпитвал унижение, били са накърнени честта и достойнството му, изживявал силен психоемоционален стрес. Всички, описани по-горе последици от незаконното обвинение и свързаните с него репресии, упражнени спрямо Г. М. и преживения вследствие на това силен стрес, довели до напрежение, унижение, уронване на честта и доброто му име, невъзможността да реализира доходи от съществуващото трудово правоотношение, поради отстраняването му от длъжност, а по-късно и от прекратяването на трудовото правоотношение поради отстраняването му от длъжност по воденото наказателно производство и дали отражение върху живота и психиката му. Търсенето му от органите на полицията, на съдебната власт и пр. са го карали да се чувства неудобно сред съседите и приятелите си. Излага, че гр. Ихтиман е малко населено място, където всички се познават. Хората знаели и коментирали обстоятелството, че ищецът има проблеми, че е следствен, задържан и обвинен. Поради това, М., дори и след изменението на мярката в „Гаранция в пари“ е избягвал да излиза, да посещава публични места, дори магазини, тъй като изпитвал срам и неудобство от срещи с познати лица, което го е дистанцирало, направило го затворен и се отразило на социалния му живот. Поради невъзможността да си намери работа и да получава доходи, не могъл да се грижи, както за себе си, така и за децата си в периода на тяхното съзряване, когато освен ежедневните нужди за съществуване били необходими допълнителни и извънредни средства, свързани с обучението им. По този начин се чувствал малоценен и неспособен да изпълни родителските си задължения. Производството продължило близо 4 години и 9 месеца, в които е връщано за ново разглеждане, не е било проведено организирано и ефективно правораздаване, което се отразило на продължителността му и поставило ищеца в позицията на „вечният обвиняем“. прекомерно дългият наказателен процес отнел едни от най-важните години от живота му, а именно от 44-тата до 49-тата му година. Според ищеца посочените обстоятелства обуславят размер на исковата претенция за неимуществени вреди от 50 000 /петдесет/ хиляди лева. На следващо място, поради отстраняването му от длъжност по искане на ответника по реда на чл. 69 от НПК, след задържането му и обвинението от страна на СП, работодателят му „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД, със заповед е прекратено трудовото му правоотношение по чл. 328, ал. 1, т. 12 от Кодекса на труда,

поради обективна невъзможност да изпълнява трудовите си задължения. Това довело до невъзможност в периода от 27.06.2012 год. до януари 2020 год. да няма възможност да полага труд, да получава трудово възнаграждение и да издържа себе си и семейството си. След освобождаването му от следствения арест подал документи в Бюрото по труда - гр. Ихтиман, от където получавал обезщетение за безработица за известен период от време, но след това не могъл да си намери работа, поради наличието на висящо наказателно производство срещу него и поради широката известност на обвиненията, които станали достояние на всички работодатели в гр. Ихтиман. Поради това за времето от 27.06.2012г. до месец януари 2020 год. ищецът търпял имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи поради неполучаване на трудово възнаграждение и дължимите данъчни и осигурителни вноски, които се равняват общо на 75 000 лева. Същевременно повдигнатите с обвинения го принудили да ползва защитник в лицето на адвокат, който да защити правата му в наказателния процес. За тази услуга заплатил адвокатски хонорар в размер на 1500 лева за процесуално представителство и защита по ДП № 43/ 2012 год. по описа на ГДКП, пр. пр. № 419/ 2012 год. по описа на СП.

Ответникът Прокуратурата на Република България е представил писмен отговор, в който са изложени съображения за неоснователност на иска. В ОИМ е направено възражение за погасяване на вземането за законна лихва по давност.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, 9 състав, като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2, във вр. с чл.12 ГПК, по свое убеждение, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, предл.1 ЗОДОВ.

-

Относно иска за неимуществени вреди:

Основателността на предявения иск се обуславя от кумулативното наличие на следните предпоставки: повдигнато срещу ищеца обвинение за извършено престъпление; влязъл в сила акт на съд, с който ищецът е оправдан по повдигнатото обвинение; претърпени неимуществени вреди; причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение.

При анализа на първата от предпоставките – наличие на повдигнато срещу ищеца обвинение за извършено престъпление, същата е отделена за безспорно установена в отношенията между страните с изготвения по делото доклад /л. 147/, а и се доказва от приложените по делото материали по НОХД 1492/ 2013 год. по описа на СГС /СНС – закрит, 9 с-в/. По делото е установено, че с Постановление от 26.06.2012г. /л. 17/ ищецът е привлечен в качеството на обвиняем по досъдебно производство № 43/2012г. по описа на СП за това, че за времето от 2011г. и към момента на изготвяне на постановлението е участвал в организирана престъпна група с лицата П.Н. И., К.Й.К., Е.В.Д., С.М.Р., създадена с користна цел и с цел да върши престъпления, за

които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години /престъпления по чл. 195 НК/ – престъпление по чл. 321, ал. 3, вр. ал. 2 НК, за което се предвижда наказание лишаване от свобода от три до десет години. С нарочно постановление от същата дата – 26.06.2012г. /л. 19/ спрямо ищеца **е взета най-тежката мярка за неотклонение „Задържане под стража“**. С второ постановление от 22.11.2012г. /л. 32/ ищецът е привлечен в качеството на обвиняем по досъдебно производство № 43/2012г. по описа на СП за това, че за времето от месец януари 2011г. до 27.06.2012г. в гр. София участвал в организирана престъпна група с лицата П.Н. И., К.Й.К., Е.В.Д. и С.М.Р., създадена с користна цел и с цел да върши престъпления, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години – престъпления по чл. 195 НК /кражби на различни по вид горива/ и по чл. 201 НК /присвояване на различни по вид горива/ – престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 НК, за което се предвижда наказание лишаване от свобода от три до десет години и за това, че за времето на неустановена дата придобил по неустановен начин и до 27.06.2012г. държал на адрес: гр. Ихтиман, ул. „***** ***** боеприпаси – 23 броя ловни патрони 12 калибър, предназначени за стрелба с гладкоцевно оръжие, без да има за това надлежно разрешение, изискващо се по Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия – престъпление по чл. 339, ал. 1, пр.1, пр. 2 НК, за което се предвижда наказание лишаване от свобода от две до осем години. Извършените процесуално – следствени действия на досъдебна фаза включват разпит на свидетели, извършване на претърсване и изземване в дома на ищеца; извършване на личен обиск на ищеца; назначаване на балистична експертиза, както и събиране на писмени доказателства. С протоколно определение от **19.07.2012г.** по НЧД № 1060/2012г. по описа на СНС, 5 с-в /л. 31/ **ищецът е отстранен от длъжността „Началник влак, товарно движение“**, гара София, към РТП – София 1, товарна гара София към „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.

По делото е безспорно установено, че на 20.12.2012г. – **1 година и 11 месеца след извършване на първото действие от процесното деяние и 6 месеца след привличането на ищеца като обвиняем** е внесен в съда обвинителен акт, въз основа на който е образувано НОХД 2184/2012 год. по описа на СНС – закрит, 7 с-в. Общата продължителност на досъдебното производство от привличането на ищеца като обвиняем до предаването му на съд е 6 месеца. Впоследствие с Присъда от 13.06.2013г. */в присъдата е допусната техническа грешка в годината, отбелязано от горните инстанции/* по НОХД 2184/2012 год. по описа на СНС – закрит, 7 с-в /л. 36 и сл./ ищецът бил признат за виновен в това, че за времето от месец февруари 2012г. до 27.06.2012г. в гр. София участвал в организирана престъпна група ръководена от П.Н. И. и с участници К.Й.К., Е.В.Д. и С.М.Р., създадена с користна цел и с цел да върши престъпления, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години – престъпления по чл. 195 НК /кражби на различни по вид горива/ и по чл. 201

НК /присвояване на различни по вид горива/– престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 НК като с присъдата ищецът е осъден на наказание в размер на 2г. и 6 месеца лишаване от свобода като е признат за невинен за това да е участвал в организирана престъпна група за времето от началото на 2011г. до м. февруари 2012г. На основание чл. 66, ал. 1 НК съдът е отложил изпълнението на наказанието за изпитателен срок от 4 години. На основание чл. 67, ал. 3, вр. чл. 42, ал. 1, т. 1 НК съдът е постановил по време на изпитателния срок спрямо ищеца да бъде прилагана пробационна мярка „задължителна регистрация по настоящ адрес“ с периодичност два пъти седмично. По отношение на второто повдигнато обвинение – за престъплението по чл. 339, ал. 1, пр.1, пр. 2 НК ищецът е оправдан.

С Решение с № 34/27.11.2013г. по ВНОХД № 277/2013г. по описа на АСНС, II с-в /л. 44 и сл./ присъдата на СНС е изцяло отменена, поради нарушения на съдопроизводствените правила като делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на СНС.

С Присъда от 29.10.2014г. по НОХД № 1492/2013г. по описа на СНС, 9 с-в /л. 57 и сл./ ищецът е оправдан и по двете повдигнати му обвинения.

С Решение с № 11/09.07.2015г. по ВНОХД № 59/2015г. по описа на АСНС, 4 възз. с-в /л. 66 и сл./ присъдата от 29.10.2014г. в частта касаеща повдигнатите обвинения срещу ищеца е потвърдена.

С Решение с № 417/25.01.2016г. по н. д. № 1167/2015г. по описа на ВКС, II НО /л. 86 и сл./ е отменено изцяло постановеното Решение с № 11/09.07.2015г. по ВНОХД № 59/2015г. по описа на АСНС, 4 възз. с-в като делото е върнато на АСНС за ново разглеждане от друг състав от стадия на съдебното заседание.

С влязло в сила на 16.03.2017г. Решение с № 190/16.05.2016г. по ВНОХД № 192/2016г. по описа на САС, 6 с-в /л. 91 и сл./ присъдата от 29.10.2014г. по НОХД № 1492/2013г. по описа на СНС, 9 с-в в частта касаеща повдигнатите обвинения срещу ищеца е потвърдена.

Относно втората предпоставка за уважаване на иска – влязъл в сила акт на съд, с който ищецът е оправдан по повдигнатото обвинение, от приложената Присъда от 29.10.2014г. по НОХД № 1492/2013г. по описа на СНС, 9 с-в /л. 57 и сл./, потвърдена в частта касаеща обвиненията срещу ищеца с Решение с № 190/16.05.2016г. по ВНОХД № 192/2016г. по описа на САС, 6 с-в /л. 91 и сл./ се установява, че спрямо ищеца е било постановена оправдателна присъда, като решението на САС е влязло в сила на **16.03.2017г.**

По отношение на следващите две предпоставки – претърпени неимуществени вреди и причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение, съгласно ТР № 3/2005г. по т.д. 3/2004 на ОСГК на ВКС държавата отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна

и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. В задължителната практика на ВКС се приема, че когато при незаконно повдигнато обвинение се претендират неимуществени вреди в рамките на обичайния размер – то тяхното настъпване и причинната връзка с незаконния наказателен процес се предполагат /в този смисъл са и Решение № 480/2012. по гр.дело № 85/2012 г., IV г.о. на ВКС; Решение № 138 по гр.д. № 637/2012, IV г.о. на ВКС; Решение № 457 от 25.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1506/2009 г., IV г. о. на ВКС/.

С оглед гореизложеното, настоящият състав приема, че са налице всички кумулативно изискуеми елементи на фактическия състав – като претърпяването на неимуществени вреди и причинната връзка с незаконно водения процес се установяват както от показанията на свидетелите П.М.В. и К.П.С. /л. 188 и сл./, кредитирани от съда като обективни и добросъвестно дадени, така и от въведената с цитираната задължителна практика на ВКС, житейска презумпция, доколкото ищецът излага твърдения за претърпени неимуществени вреди, които не се отличават по своя интензитет от обичайното за подобни случаи. В тази връзка от показанията на свидетеля се установява, че след задържането му през 2012г. ищецът е преживял редица негативни емоции, изразяващи се в отстраняването му от заеманата длъжност „Началник влак, товарно движение“, гара София, към РТП – София 1, товарна гара София към „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД; невъзможността да си намери друга работа; липса на каквито и да било доходи да се издържа; затвореност и изолация от околните; пълна загуба на авторитет; подигравки от околните; отправянето от страна на околните на обидни квалификации към личността на ищеца; появата на стрес, уплаха; принудата да пасе добитък, за да получава по 10-20 лева, за да се издържа; влошени отношения със съпругата на ищеца, породени от липсата на финансова възможност да се издържат; необходимостта да взима пари на заем от близки, за да се издържа.

В тази връзка следва да се изтъкне обстоятелството, че и двете повдигнати обвинения: за престъпление по 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. ал. 2 НК и за престъпление по чл. 339, ал. 1, пр.1, пр. 2 НК са за тежки умишлени престъпления по смисъла на чл. 93, т. 7 НК, доколкото законодателят е предвидил лишаване от свобода от три до десет години за първото обвинение и две до осем години за второто обвинение, което следва да се отчете като обстоятелство, водещо до **увеличаване на интензитета на негативните емоции на ищеца.**

В настоящия случай следва да се вземе предвид и обстоятелството, че до момента на задържането му във връзка с процесното обвинение ищецът не е бил осъждан. Същевременно следва да се посочи, че при него е имало безпокойство и притеснение от възможността да бъде предаден на съд и да му бъде наложено наказание. Както при всеки човек, задържането под стража и обвинението е дало

неблагоприятно отражение върху самочувствието и психиката на ищеца. Бил е притеснен, и изнервен (видно от показанията на разпитаните свидетели), но *не са установени специфични здравословни проблеми от физическо естество*, обусловени от конкретното разследване. Същевременно обаче е установена от събраните по делото доказателства загуба на социален и професионален статус, както и загуба на възможност за трудова и социална реализация. Засегнати са и защитени от [Конституцията](#) на РБ основни човешки права и ценности.

Предвид гореизложеното искът се явява доказан по своето основание и съдът следва съгласно чл. 52 ЗЗД да определи размера на неимуществените вреди по справедливост.

Съгласно задължителните за съдилищата указания дадени с ППВС 4/68г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Сред тези обстоятелства, с оглед спецификата на правното основание по чл. чл.2, ал.1, т.3, пр. 1 ЗОДОВ задължителната практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК отнася: тежестта на престъплението, за което е било повдигнато незаконно обвинение; продължителността на незаконното наказателно преследване; интензитетът на мерките на процесуална принуда; броят и продължителността на извършените с участието на подсъдимия процесуални действия; начинът, по който обвинението се е отразило върху пострадалия с оглед личността му и начина на живот; рефлектирало ли е обвинението върху професионалната реализация на пострадалия, на общественото доверие и социалните му контакти, отраженията в личната му емоционална сфера, здравословното му състояние, характера и интензитета на претърпените емоционални, психически и нравствени терзания, възраст на увредения, обществено и социално положение, икономическите условия в страната и стандарта на живот, установената практика за присъждане на обезщетения при сходни случаи /в този смисъл са Решение № 358 от 06.01.2015 г. по гр. д. № 2026/2014 г. на ВКС, Решение № 149 от 2.05.2011 г. на ВКС по гр. д. № 574/2010 г., III г. о., ГК., Решение № 5 от 13.03.2013 г. по гр. д. № 638/2012 г. на ВКС/. Във всеки случай, за да отговаря на критерия справедливост, определеното от съда обезщетение следва при отчитане на всички релевантни по делото обстоятелства, относими към пострадалото лице и претърпените от него увреждания по най-пълнен начин да обезщетява претърпените от него болки и страдания и в този смисъл да се явява техен паричен еквивалент /в този смисъл е ППВС 4/68г. и ТР 3/2005 по т.д 3/2004 ОСГК/.

Настоящият съдебен състав като съпостави гореизложените задължителни критерии с установеното от фактическа страна по настоящето дело намира, че размерът на паричното обезщетение, който най-пълно би съответствал на критерия за

справедливост е 20000 лв.

Във връзка с така определеното обезщетение настоящата инстанция дължи да отбележи, че намира времето за приключване на наказателното производство като неотговарящо на критериите за разумност на срока. Съгласно трайно установената практика на Европейския съд за защита правата на човека и основните свободи – разумността на срока за провеждане на наказателното производство следва да се преценява с оглед фактическата и правна сложност на делото, действията на подсъдимото лице и действията на компетентните държавни органи, насочени към приключване на производството с окончателен акт. В конкретния случай се установява, че обвинението е било повдигнато срещу няколко лица, за няколко деяния, по квалифициран състав на престъплението за което е повдигнато обвинение, налице са усложнения в наказателния процес от фактическа и правна страна, предвид неколкостепенната отмяна и връщането за ново разглеждане от друг съдебен състав, поради допуснати съдопроизводствени нарушения като продължителността на делото е била 4 години и 9 месеца, от които 6 месеца досъдебно производство /от момента на привличането на ищеца в качеството му на обвиняем/, което с оглед броя и естеството на извършените действия по разследване се явява не много дълъг период от време; 6 месеца съдебно производство по НОХД 2184/2012 год. по описа на СНС – закрит, 7 с-в; 5 месеца съдебно производство по ВНОХД № 277/2013г. по описа на АСНС, II с-в; 11 месеца съдебно производство по НОХД № 1492/2013г. по описа на СНС, 9 с-в; 9 месеца съдебно производство по ВНОХД № 59/2015г. по описа на АСНС, 4 възз. с-в; 6 месеца съдебно производство по н. д. № 1167/2015г. по описа на ВКС, II НО; 1 година и 2 месеца съдебно производство по ВНОХД № 192/2016г. по описа на САС, 6 с-в. Действително следва да се отчете и обстоятелството, че през цялото време ищецът се е намирал под угрозата от реализиране на най-тежката форма на наказателна репресия – а именно налагане на наказание лишаване от свобода като същевременно следва да се отчете и обстоятелството, че се касае за две повдигнати тежки престъпления като ищецът е загубил работата си и доходите именно в резултат на обвиненията.

Следва да бъде отбелязано, че по-малък размер на обезщетението за повдигнато незаконно обвинение за измама, което също е тежко умишлено престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 НК е определен с Решение № 191/24,11,2014г. по г. дело № 1836/2014г. на ВКС, III ГО като присъдената сума е в размер на 5000 лева, но в този случай са установени негативни изживявания с по-висок интензитет, съпоставени с тези на ищеца, тъй като при посоченото дело ищецът е получил обостряне на сърдечно заболяване като по делото посредством допуснатата СМЕ е установена частична причинна връзка между това заболяване и незаконната обвинение, за разлика от настоящото производство, където не са събрани доказателства за трайни негативни последици за физическото състояние на ищеца. Същевременно обаче в настоящия случай са повдигнати две обвинения за тежки умишлени

престъпления като ищецът, именно в резултат на воденото срещу него наказателно производство е останал без работа и без доходи.

Следователно предявеният иск е основателен и доказан за сумата от 20000 лева като за разликата до пълния предявен размер от 50000 лева следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан.

Основателно е и искането за присъждане на законна лихва, считано от 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/ до окончателното ѝ изплащане.

Относно исковите за имуществени вреди:

Искът за присъждане на сума в размер на 75 600 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от неполучено трудово възнаграждение в брутен размер с дължимите данъчни и осигурителни вноски за длъжността Началник влак товарно движение гара Искър към РТП София 1 при РТП София към „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД през периода от 27.06.2012 год. до месец януари 2020 год., съдът намира за частично основателен. В тази връзка следва да се посочи следното: съобразно константната съдебна практика на ВКС при претендирано обезщетение в размер на неполучено трудово възнаграждение за периода, през който е било висящо наказателното производство с повдигнато обвинение, следва да е налице пряка причинна връзка между наказателното преследване и освобождаването от работа, или между положението на обвиняем и невъзможността да се заема определена работа, за която ищецът има квалификация. На обезщетяване подлежи вредата- претърпяна загуба или пропуснатата полза, когато същата е определена, или определяема. /в този смисъл е Решение № 139/08.05.2012г. по гр. д. № 1121/2011г. по описа на ВКС, III ГО/

От събраните по делото доказателства съдът намира за доказано, че е налице пряка причинна връзка между наказателното преследване и освобождаването от работа. Същевременно от събраните по делото гласни доказателства се установи, че воденото срещу ищеца наказателно производство значително го е затруднило да започне работа на друго работно място, поради вида на повдигнатото му обвинение – кражби на различни по вид горива от влакови композиции на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД, която правна квалификация е пряко свързана с длъжностното му качество и материалната отговорност, свързана с изпълняваната от него ръководна длъжност. Въпреки положените от него усилия да започне работа, поради добилото публичност обвинение срещу него, той е бил изключително затруднен да намери каквато и да е работа. С оглед на така установените по делото обстоятелства, съдът намира, че са налице предпоставките на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на държавата за търпените от ищеца имуществени вреди. Налице е причинна връзка между повдигнатото му обвинение, и задържането му под стража във връзка с него, с прекратяването на трудовото му правоотношение, както и с последващото му оставане без работа за значителна част от периода на висящност на наказателното производство срещу него, както и с това, че ищецът е бил лишен от възможност да получава доходи от труд съобразно квалификацията и стажа му, като е бил принуден да приеме неквалифицирана и ниско платена работа. Касае се за доказана възможност за увеличаване на имуществото на ищеца, която при нормални обстоятелства е била сигурна за ищеца и би била реализирана. Видно от представената по делото служебна бележка /л. 121/ се установява, че ищецът е работел по безсрочен трудов договор, на отговорна длъжност, като не се установяват други причини за прекратяване на трудовото му правоотношение, освен обективната невъзможност да изпълнява

задълженията си, предизвикана от задържането му под стража за продължителен и неопределен период. Налице е сигурност в достатъчна степен, че е щял да получава за процесния период трудовото възнаграждение, съответно на длъжността, която е заемал преди това. От друга страна ищецът не е бездействал, търсил е работа по трудово правоотношение в сферата, в която е работел преди това, както и в други сфери, независимо от специалността си, и когато е успял да намери работа, макар и несъответна на квалификацията и опита му, и значително по-ниско платена, той е започнал да работи /свидетелят Стойков заявява, че ищецът е пасял добитък – л. 190/. Следователно, съдът намира, че ищецът е положил всички усилия да ограничи вредите. Същевременно от приетата по делото ССЧЕ се установява, че трудовото правоотношение на ищеца е прекратено със Заповед с № 2537/14.08.2012г., на основание чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ – **поради обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор** /влязло в сила на 24.07.2012г. Определение по НЧД № 1060/2012г. по описа на СНС, с което задържаният под стража ищec е отстранен от длъжност/ и във връзка с чл. 326, ал. 2 КТ като трудовото правоотношение е прекратено, считано от **21.09.2012г.** /л. 172/. Предвид това, претенцията му за присъждане на пропуснати ползи от неполученото трудово възнаграждение е основателна за периода от 21.09.2012г. /датата на прекратяване на трудовото правоотношение/ до 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/, доколкото след тази дата е нямало пречка за ищеца да намери квалифицирана работа, отговаряща на професионалните му умения, доколкото е отпаднала обективна пречка за това. Претенцията следва да се уважи до размер на установената по делото разлика между общия размер на трудовото възнаграждение, което би получил на предишната си длъжност, и установените по делото действителни доходи, които ищецът е получил за процесния период /в този смисъл е и постановеното Решение №192 от 21.12.2018 г. по гр.д.№4457/2017 г. на ВКС, III г.о./.

Във връзка с гореизложеното следва да се посочи, че по делото е приета съдебно-счетоводна експертиза /л. 170 и сл./, от която се установява, че за периода от 21.09.2012 год. /датата на прекратяване на трудовото правоотношение/ до 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/, общото брутно трудово възнаграждение, което би получил на предишната си длъжност, е в размер на 42380.67 лв. /сумата е определена от съда по реда на чл. 162 ГПК въз основа на приложената към експертизата справка –л. 176-л. 177/. Съдът кредитира така изготвеното заключение, като компетентно, обосновано и безпристрастно. От така установената сума, следва да се приспадат реално получените помощи за оставане без работа, изплатени от НОИ, които са в размер на 4629.24 лева /л. 183/, като освен тях по делото не се установява ищецът да е получавал други възнаграждения, поради което искът е основателен за сумата от **37751.43 лева** /42380.67 лв. – 37751.43 лева/. По отношение на останалите претендирани суми за дължимите данъчни и осигурителни вноски за длъжността Началник влак товарно движение гара Искър към РТП София 1 при ПТП София към „БДЖ - Товарни превози” ЕООД, настоящият състав намира, че съобразно посочената по-горе практика на ВКС същите не представляват пропуснати ползи и не подлежат на обезвъзмездяване по реда на ЗОДОВ.

С оглед изложеното искът е основателен и доказан за сумата от **37751.43 лева** и за периода от 21.09.2012 год. до 16.03.2017 год. като за разликата над сумата от 37751.43 лева до пълния предявен размер от 75 600 лева и за периода от 27.06.2012 год. до 20.09.2012г. и от 17.03.2017г. до м. януари 2020 год. следва да се отхвърли като неоснователен.

Основателно е и искането за присъждане на законна лихва, считано от 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/ до окончателното ѝ изплащане.

По отношение на иска за присъждане на сумата от 1500.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи изплатен адвокатски хонорар за защита по ДП № 43/ 2012 год. по описа на ГДКП, пр. пр. № 419/2012 год. по описа на СП, настоящата инстанция счита намира за основателен, поради следните съображения: видно от представената по делото разписка /л. 169/ се установява, че на 10.10.2012г. ищецът е заплатил в полза на адв. А. претендираната сума от 1500 лева, представляваща адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие с № 0284403/29.06.2012г. за процесуално представителство по ДП № 43/2012г. по описа на ГД – КП, пр. пр. № 410/2012г. на СП. По делото е представен и самия договор /л. 120/.

Претендираната сума в общ размер от 1500 лева е заплатена за защитата на ищеца по незаконно повдигнатото обвинение, срещу което се е защитавал, ползвайки квалифицирана адвокатска помощ за досъдебното производство, поради което е доказано и наличието на причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение. Видно от представените доказателства се установява, че ищецът действително е заплатил исковата претенция изцяло.

Следователно искът е основателен и доказан изцяло.

Основателно е и искането за присъждане на законна лихва, считано от 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/ до окончателното ѝ изплащане.

По отношение на претенцията за присъждане на законна лихва върху предявените искове и релевираното в тази насока възражение от ответника за погасяването ѝ по давност следва да се изложат следните съображения: съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. по тълк.д.№ 3/2004 г. на ВКС, ОСГК, началният момент на забавата (съответно - началният момент на дължимостта на мораторната лихва) и началният момент на погасителната давност при незаконни актове на правозащитни органи, изразили се в незаконно обвинение за извършено престъпление, възниква от влизане в сила на оправдателната присъда за извършено престъпление (чл. 2, т. 2, хипотеза 1 /сега – т. 3, хипотеза 1/ ЗОДОВ). Това разрешение е възприето, съобразявайки принципа, че ЗОДОВ определя специален ред и условия за обезщетяване на пострадалите лица, като за неуредените в закона случаи се прилагат общите разпоредби на [ЗЗД](#). Като принципно е възприето и положението, че вземането за обезщетяване на вреди възниква след признаване по законен ред незаконността на акта, действието или бездействието на държавния орган, от който момент настъпва също и изискуемостта на вземането, започва да тече погасителната давност и се дължи мораторна лихва. Следователно началният момент на забавата и съответно на дължимостта на мораторната лихва и началния момент на погасителната давност възниква от влизане в сила на оправдателната присъда за извършено престъпление - [чл. 2, т. 2, изр. 1 ЗОДОВ](#). Погасителната давност за

вземането за лихви върху обезщетението за неимуществени вреди е тригодишна по [чл. 111, б. "в" ЗЗД](#). Възражението за изтекла давност следва да се направи до изтичане на срока за отговор на исковата молба по [чл. 131 ГПК](#) - [ТР № 1/13 г. ОСГТК](#) като в настоящия случай възражението е направено в законоустановения срок /в този смисъл са Решение № 232 от 6.11.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2175/2015 г.; Решение № 230 от 19.12.2014 г. на ВКС по гр. д. № 1425/2014 г., III г. о., ГК; Решение № 67 от 24.06.2011 г. на ВКС по т. д. № 323/2010 г., I т. о., ТК; Решение по т. д. № 323/10 г. на ВКС, първо т. о., Решение № 72/30.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 475/2008 г., постановени по реда на чл. 290 ГПК и съгласно т. 2 от ТР № 1/19.02.2010г. по тълк. д. № 1/2009г., ОСГТК на ВКС са задължителни за съдилищата; Решение № 329/21.04.2008 г. на ВКС по т. д. № 1032/2007г., постановено по [ГПК](#) (отм.).

Следователно, доколкото в случая исковата молба за присъждане на обезщетението е заведена на 15.03.2022г., то искането за присъждане на законна лихва върху обезщетенията е основателно за непогасената по давност част от вземането за лихва, считано от 15.03.2019г. За периода преди тази дата – от 16.03.2017 год. /датата на влизане в сила на оправдателната присъда/ до 14.03.2019г. искането за присъждане на законна лихва е неоснователно като погасено по давност и следва да се отхвърли.

По отговорността за разноските:

При този изход на спора на основание [чл. 78, ал. 1 ГПК](#), вр. с [чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ](#), съразмерно с уважената част от исковете в полза на ищеца следва да бъдат присъдени направените от него разноски в общ размер на 41.44 лева /сумата от 10.00 лева – ДТ; сумата от 10.00 лева – такса за СУ и сумата от 68.90 лева – такса за преписи от документи/.

На основание чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2 ЗАдв., вр. чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в полза на адв. Б. И. А. от САК следва да се присъди сумата от 4537.79 лева – адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от исковете.

Мотивиран от изложеното Софийски градски съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес гр. София, ул. "*****" на основание [чл. 2, ал.1, т.3, пр.1 ЗОДОВ](#) да заплати на Г. П. М., с ЕГН *****, с адрес: гр. Ихтиман, ул. „*****" следните суми: сумата от **20 000 лева**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на водено срещу него наказателно производство по НОХД №1492/2013 год.

по описа на СНС, IX състав; сумата от **37751.43 лева**, представляваща обезщетение за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от неполучено трудово възнаграждение в брутен размер за периода от 21.09.2012 год. до 16.03.2017 год.; сумата от **1500.00 лева**, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, представляващи изплатен адвокатски хонорар за защита по ДП № 43/ 2012 год. по описа на ГДКП, пр. пр. № 419/2012 год. по описа на СП, ведно със законната лихва върху всяка от главниците, считано от 15.03.2019г. до окончателното изплащане на вземанията, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **41.44 лева** – разноси по съразмерност за производството пред СГС като **ОТХВЪРЛЯ** предявените искове, както следва: искът за неимуществени вреди за разликата над сумата от 20000 лева до пълния предявен размер от 50000 лева и искът за имуществени вреди за разликата над сумата от 37751.43 лева до пълния предявен размер от 75 600 лева и за периодите от 27.06.2012 год. до 20.09.2012г. и от 17.03.2017г. до м. януари 2020 год.

ОТХВЪРЛЯ искането на Г. П. М., с ЕГН *****, с адрес: гр. Ихтиман, ул. „*****“ срещу ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес гр. София, ул. “Витоша” № 2 за присъждане на законна лихва върху обезщетенията за неимуществени и имуществени вреди за периода от 16.03.2017 год. до 14.03.2019г., като погасено по давност.

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес гр. София, ул. “*****” на основание чл. 38, ал. 2, вр. ал. 1, т. 2 ЗАдв., вр. чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения да заплати на адв. Б. И. А. от САК сумата от **4537.79 лева** – адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____